Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

ad litteram

Codul de procedură civilă

şi Legea de punere în aplicare

Cu modificările aduse prin Legea nr. 310/2018

♦ Reglementări anterioare ♦ Legislaţie conexă
♦ Decizii ale Curţii Constituţionale ♦ Recursuri în interesul legii
♦ Hotărâri prealabile ♦ Index

Ediţie actualizată la 19 februarie 2019
şi îngrijită de judecător dr. **Evelina Oprina**

ROSETTI
Editura Rosetti International
Bucureşti, 2019

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
ROMÂNIA [Legislaţie]
Codul de procedură civilă şi Legea de punere în aplicare : Modificările aduse prin Legea nr. 310/2018, Reglementări anterioare, Legislaţie conexă, Decizii ale Curţii Constituţionale, Recursuri în interesul legii, Hotărâri prealabile, Index / ed. actualizată şi îngrijită de jud. dr. Evelina Oprina. - Bucureşti : Rosetti International, 2019
Index
ISBN 978-606-025-004-3

I. Oprina, Evelina (ed.)

34

CNI CORESI
Tipărit la C.N.I. „CORESI" S.A.

Copyright © 2019 Editura ROSETTI International

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Toate drepturile asupra prezentei ediţii sunt rezervate Editurii ROSETTI International. Drepturile de distribuţie aparţin în exclusivitate Editurii ROSETTI International.

Redactor: Marian Florescu
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura ROSETTI INTERNATIONAL
Bucureşti, Str. Ion Brezoianu nr. 9, ap. 6, sector 5
cod poştal: 050022
tel.: +04 021 314 77 81; 0726 178 175; 0724 305 413
e-mail: distributie@editurarosetti.ro
www.editurarosetti.ro

CUPRINS

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă 11

Index 387

Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă *(extras)* 411

Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanţelor judecătoreşti, precum şi pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă *(extras)* 417

O.U.G. nr. 95/2016 pentru prorogarea unor termene, precum şi pentru instituirea unor măsuri necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziţii din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă 424

Dispoziţii tranzitorii cuprinse în actele de modificare a Codului de procedură civilă 426

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Abrevieri

CDFUE	Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene
CEDO	Convenţia Europeană a Drepturilor Omului / Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CPC 1865	Codul de procedură civilă din 1865
D.	Decretul
H.G.	Hotărârea Guvernului
ÎCCJ	Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie
L.	Legea
M. Of.	Monitorul Oficial, Partea I
C. civ.	Codul civil (Legea nr. 287/2009)
CP	Codul penal (Legea nr. 286/2009)
CPC	Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010)
CPP	Codul de procedură penală (Legea nr. 135/2010)
O.G.	Ordonanţa Guvernului
O.U.G.	Ordonanţa de urgenţă a Guvernului
Regl. ant.	Reglementarea anterioară Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
TFUE	Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ

TABLA DE MATERII

Art.

TITLUL PRELIMINAR. Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă şi principiile fundamentale ale procesului civil 1-28
CAPITOLUL I. Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă 1-4
CAPITOLUL II. Principiile fundamentale ale procesului civil 5-23
CAPITOLUL III. Aplicarea legii de procedură civilă 24-28

Cartea I. Dispoziţii generale 29-191
TITLUL I. Acţiunea civilă 29-40
TITLUL II. Participanţii la procesul civil 41-93
CAPITOLUL I. Judecătorul. Incompatibilitatea 41-54
CAPITOLUL II. Părţile 55-91
SECŢIUNEA 1. Folosinţa şi exerciţiul drepturilor procedurale 56-58
SECŢIUNEA a 2-a. Persoanele care sunt împreună reclamante sau pârâte 59-60
SECŢIUNEA a 3-a. Alte persoane care pot lua parte la judecată 61-79
§ 1. Intervenţia voluntară 61-67
§ 2. Intervenţia forţată 68-79
I. Chemarea în judecată a altei persoane 68-71
II. Chemarea în garanţie 72-74
III. Arătarea titularului dreptului 75-77
IV. Introducerea forţată în cauză, din oficiu, a altor persoane 78-79
SECŢIUNEA a 4-a. Reprezentarea părţilor în judecată 80-89
§ 1. Dispoziţii generale 80-82
§ 2. Dispoziţii speciale privind reprezentarea convenţională 83-89
SECŢIUNEA a 5-a. Asistenţa judiciară 90-91
CAPITOLUL III. Participarea Ministerului Public în procesul civil 92-93
TITLUL III. Competenţa instanţelor judecătoreşti 94-147
CAPITOLUL I. Competenţa materială 94-106
SECŢIUNEA 1. Competenţa după materie şi valoare 94-97
SECŢIUNEA a 2-a. Determinarea competenţei după valoarea obiectului cererii introductive de instanţă 98-106
CAPITOLUL II. Competenţa teritorială 107-121
CAPITOLUL III. Dispoziţii speciale 122-128

CAPITOLUL IV. Incidente procedurale privitoare la competenţa instanţei 129-147
SECŢIUNEA 1. Necompetenţa şi conflictele de competenţă 129-137
SECŢIUNEA a 2-a. Litispendenţa şi conexitatea 138-139
SECŢIUNEA a 3-a. Strămutarea proceselor. Delegarea instanţei 140-147
TITLUL IV. Actele de procedură 148-179
CAPITOLUL I. Forma cererilor 148-152
CAPITOLUL II. Citarea şi comunicarea actelor de procedură 153-173
CAPITOLUL III. Nulitatea actelor de procedură 174-179
TITLUL V. Termenele procedurale 180-186
TITLUL VI. Amenzi judiciare şi despăgubiri 187-191

Cartea a II-a. Procedura contencioasă 192-526
TITLUL I. Procedura în faţa primei instanţe 192-455
CAPITOLUL I. Sesizarea instanţei de judecată 192-210
SECŢIUNEA 1. Dispoziţii generale 192-193
SECŢIUNEA a 2-a. Cererea de chemare în judecată 194-204
SECŢIUNEA a 3-a. Întâmpinarea 205-208
SECŢIUNEA a 4-a. Cererea reconvenţională 209-210
CAPITOLUL II. Judecata 211-405
SECŢIUNEA 1. Dispoziţii generale 211-236
SECŢIUNEA a 2-a. Cercetarea procesului 237-388
SUBSECŢIUNEA 1. Dispoziţii comune 237-244
SUBSECŢIUNEA a 2-a. Excepţiile procesuale 245-248
SUBSECŢIUNEA a 3-a. Probele 249-365
§ 1. Dispoziţii generale 249-264
§ 2. Dovada cu înscrisuri 265-308
I. Dispoziţii generale 265-268
II. Înscrisul autentic 269-271
III. Înscrisul sub semnătură privată 272-281
IV. Înscrisurile pe suport informatic 282-284
V. Duplicatele şi copiile de pe înscrisurile autentice sau sub semnătură privată 285-287
VI. Înscrisurile recognitive sau reînnoitoare 288
VII. Regimul altor înscrisuri 289-291
VIII. Administrarea probei cu înscrisuri 292-300
IX. Verificarea înscrisurilor 301-308
§ 3. Proba cu martori 309-326
I. Admisibilitatea probei cu martori 309-310
II. Administrarea probei cu martori 311-326
§ 4. Prezumţiile 327-329
§ 5. Expertiza 330-340
§ 6. Mijloacele materiale de probă 341-344
§ 7. Cercetarea la faţa locului 345-347
§ 8. Mărturisirea 348-358
I. Admisibilitatea probei 348-350

II. Interogatoriul 351-358
§ 9. Asigurarea probelor 359-365
SUBSECŢIUNEA a 4-a. Administrarea probelor de către avocaţi sau consilieri juridici 366-388
SECŢIUNEA a 3-a. Dezbaterea în fond a procesului 389-394
SECŢIUNEA a 4-a. Deliberarea şi pronunţarea hotărârii 395-405
CAPITOLUL III. Unele incidente procedurale 406-423
SECŢIUNEA 1. Renunţarea la judecată 406-407
SECŢIUNEA a 2-a. Renunţarea la dreptul pretins 408-410
SECŢIUNEA a 3-a. Suspendarea procesului 411-415
SECŢIUNEA a 4-a. Perimarea cererii 416-423
CAPITOLUL IV. Hotărârile judecătoreşti 424-455
SECŢIUNEA 1. Dispoziţii generale 424-435
§ 1. Denumirea, întocmirea şi comunicarea hotărârii 424-428
§ 2. Efectele hotărârii judecătoreşti 429-435
SECŢIUNEA a 2-a. Hotărârile date în baza recunoaşterii pretenţiilor 436-437
SECŢIUNEA a 3-a. Hotărârea prin care se încuviinţează învoiala părţilor 438-441
SECŢIUNEA a 4-a. Îndreptarea, lămurirea şi completarea hotărârii 442-447
SECŢIUNEA a 5-a. Executarea provizorie 448-450
SECŢIUNEA a 6-a. Cheltuielile de judecată 451-455
TITLUL II. Căile de atac 456-513
CAPITOLUL I. Dispoziţii generale 456-465
CAPITOLUL II. Apelul 466-482
CAPITOLUL III. Căile extraordinare de atac 483-513
SECŢIUNEA 1. Recursul 483-502
SECŢIUNEA a 2-a. Contestaţia în anulare 503-508
SECŢIUNEA a 3-a. Revizuirea 509-513
TITLUL III. Dispoziţii privind asigurarea unei practici judiciare unitare 514-521
CAPITOLUL I. Recursul în interesul legii 514-518
CAPITOLUL II. Sesizarea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în vederea pronunţării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept 519-521
TITLUL IV. Contestaţia privind tergiversarea procesului 522-526

Cartea a III-a. Procedura necontencioasă judiciară 527-540
TITLUL I. Dispoziţii generale 527-537
TITLUL II. Dispoziţii speciale 538-540

Cartea a IV-a. Despre arbitraj 541-621
TITLUL I. Dispoziţii generale 541-547
TITLUL II. Convenţia arbitrală 548-554
TITLUL III. Tribunalul arbitral 555-570

TITLUL IV. Procedura arbitrală **571-607**
CAPITOLUL I. Sesizarea tribunalului arbitral **571-574**
CAPITOLUL II. Judecata **575-594**
CAPITOLUL III. Cheltuielile arbitrale **595-600**
CAPITOLUL IV. Hotărârea arbitrală **601-607**
TITLUL V. Desfiinţarea hotărârii arbitrale **608-613**
TITLUL VI. Executarea hotărârii arbitrale **614-615**
TITLUL VII. Arbitrajul instituţionalizat **606-621**

Cartea a V-a. Despre executarea silită **622-914**
TITLUL I. Dispoziţii generale **622-726**
CAPITOLUL I. Scopul şi obiectul executării silite **622-631**
CAPITOLUL II. Titlul executoriu **632-643**
CAPITOLUL III. Participanţii la executarea silită **644-662**
CAPITOLUL IV. Efectuarea executării silite **663-705**
SECŢIUNEA 1. Sesizarea organului de executare **663-672**
SECŢIUNEA a 2-a. Efectuarea actelor de executare silită **673-686**
SECŢIUNEA a 3-a. Executarea împotriva moştenitorilor **687-689**
SECŢIUNEA a 4-a. Intervenţia altor creditori **690-696**
SECŢIUNEA a 5-a. Perimarea executării silite **697-699**
SECŢIUNEA a 6-a. Amânarea, suspendarea şi restrângerea executării **700-702**
SECŢIUNEA a 7-a. Încetarea executării silite **703-705**
CAPITOLUL V. Prescripţia dreptului de a obţine executarea silită **706-711**
CAPITOLUL VI. Contestaţia la executare **712-720**
CAPITOLUL VII. Depunerea cu afectaţiune specială **721-722**
CAPITOLUL VIII. Întoarcerea executării **723-726**
TITLUL II. Urmărirea silită asupra bunurilor debitorului **727-887**
CAPITOLUL I. Urmărirea mobiliară **727-812**
SECŢIUNEA 1. Bunurile mobile care nu se pot urmări **727-730**
SECŢIUNEA a 2-a. Procedura urmăririi mobiliare **731-780**
§ 1. Sechestrarea bunurilor mobile **731-752**
§ 2. Valorificarea bunurilor sechestrate **753-757**
§ 3. Vânzarea la licitaţie publică **757-777**
§ 4. Dispoziţii speciale **779-780**
SECŢIUNEA a 3-a. Poprirea **781-794**
SECŢIUNEA a 4-a. Urmărirea fructelor şi a veniturilor imobilelor **795-812**
§ 1. Urmărirea silită a fructelor neculese şi a recoltelor prinse de rădăcini **795-799**
§ 2. Urmărirea veniturilor generale ale imobilelor **800-812**
CAPITOLUL II. Urmărirea imobiliară **813-863**
SECŢIUNEA 1. Bunurile imobile care pot fi urmărite **813-818**
SECŢIUNEA a 2-a. Încuviinţarea urmăririi imobiliare **819-826**
SECŢIUNEA a 3-A. Efectele urmăririi **827-828**
SECŢIUNEA a 4-a. Vânzarea la licitaţie publică **829-856**
§ 1. Formalităţile premergătoare vânzării **829-834**

§ 2. Scoaterea în vânzare a imobilului **835-841**
§ 3. Licitaţia şi adjudecarea imobilului **842-856**
SECŢIUNEA a 5-a. Efectele adjudecării **857-859**
SECŢIUNEA a 6-a. Dispoziţii speciale **860-863**
CAPITOLUL III. Eliberarea şi distribuirea sumelor realizate prin urmărirea silită **864-887**
SECŢIUNEA 1. Dispoziţii generale **864-868**
SECŢIUNEA a 2-a. Distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunurilor urmărite **869-878**
SECŢIUNEA a 3-a. Plata sumei rezultate din urmărirea silită **879-887**
TITLUL III. Executarea silită directă **888-914**
CAPITOLUL I. Dispoziţii generale **888-892**
CAPITOLUL II. Predarea silită a bunurilor mobile **893-895**
CAPITOLUL III. Predarea silită a bunurilor imobile **896-902**
CAPITOLUL IV. Executarea silită a altor obligaţii de a face sau a obligaţiilor de a nu face **903-914**
SECŢIUNEA 1. Dispoziţii comune **903-909**
SECŢIUNEA a 2-a. Executarea hotărârilor judecătoreşti şi a altor titluri executorii referitoare la minori **910-914**

Cartea a VI-a. Proceduri speciale **915-1.064**
TITLUL I. Procedura divorţului **915-935**
CAPITOLUL I. Dispoziţii comune **915-928**
CAPITOLUL II. Divorţul remediu **929-933**
SECŢIUNEA 1. Divorţul prin acordul soţilor **929-932**
SECŢIUNEA a 2-a. Divorţul din motive de sănătate **933**
CAPITOLUL III. Divorţul din culpa soţilor **934-935**
TITLUL II. Procedura punerii sub interdicţie judecătorească **936-943**
TITLUL III. Procedura de declarare a morţii **944-951**
TITLUL IV. Măsuri asigurătorii şi provizorii **952-979**
CAPITOLUL I. Sechestrul asigurător **952-969**
SECŢIUNEA 1. Dispoziţii generale **952-959**
SECŢIUNEA a 2-a. Dispoziţii speciale privind sechestrul asigurător al navelor civile **960-969**
CAPITOLUL II. Poprirea asigurătorie **970-971**
CAPITOLUL III. Sechestrul judiciar **972-977**
CAPITOLUL IV. Măsuri provizorii în materia drepturilor de proprietate intelectuală **978-979**
TITLUL V. Procedura partajului judiciar **980-996**
TITLUL VI. Procedura ordonanţei preşedinţiale **997-1.002**
TITLUL VII. Cererile posesorii **1.003-1.005**
TITLUL VIII. Procedura ofertei de plată şi consemnaţiunii **1.006-1.013**
TITLUL IX. Procedura ordonanţei de plată **1.014-1.025**
TITLUL X. Procedura cu privire la cererile de valoare redusă **1.026-1.033**

Libris.ro

TITLUL XI. Evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept **1.034-1.049**
CAPITOLUL I. Dispoziţii generale **1.034-1.039**
CAPITOLUL II. Procedura de evacuare **1.040-1.045**
CAPITOLUL III. Dispoziţii speciale **1.046-1.049**
TITLUL XII. Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii **1.050-1.053**
TITLUL XIII. Procedura refacerii înscrisurilor şi hotărârilor dispărute **1.054-1.056**
TITLUL XIV. Cauţiunea judiciară **1.057-1.064**

Cartea a VII-a. Procesul civil internaţional **1.065-1.133**
TITLUL I. Competenţa internaţională a instanţelor române **1.066-1.082**
CAPITOLUL I. Dispoziţii generale **1.066-1.078**
CAPITOLUL II. Dispoziţii speciale de competenţă internaţională a instanţelor române **1.079-1.082**
TITLUL II. Legea aplicabilă în procesul civil internaţional **1.083-1.093**
CAPITOLUL I. Capacitatea şi drepturile părţilor în proces **1.083-1.087**
CAPITOLUL II. Legea aplicabilă în materie procedurală **1.088-1.093**
TITLUL III. Eficacitatea hotărârilor străine **1.094-1.110**
CAPITOLUL I. Recunoaşterea hotărârilor străine **1.095-1.102**
CAPITOLUL II. Executarea hotărârilor străine **1.103-1.110**
TITLUL IV. Arbitrajul internaţional şi efectele hotărârilor arbitrale străine **1.111-1.133**
CAPITOLUL I. Procesul arbitral internaţional **1.111-1.123**
CAPITOLUL II. Efectele hotărârilor arbitrale străine **1.124-1.133**

Dispoziţii finale **1.134**

Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă[1]

(Republicată în Monitorul Oficial nr. 247 din 10 aprilie 2015)

[1] **Republicată** în temeiul art. XIV din Legea nr. 138/2014 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 16 octombrie 2014, dându-se textelor o nouă numerotare.

N. red. L. nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă a fost publicată în M. Of. nr. 485 din 15 iulie 2010, modificată şi completată prin L. nr. 76/2012 şi rectificată în M. Of. nr. 542 din 3 august 2012;

După **prima republicare** (M. Of. nr. 545 din 3 august 2012), L. nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă a fost modificată şi completată prin:

– **L. nr. 206/2012** pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 44/2012 privind modificarea art. 81 din L. nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi pentru completarea unor acte normative conexe (M. Of. nr. 762 din 13 noiembrie 2012);

– **O.U.G. nr. 4/2013** privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative conexe (M. Of. nr. 68 din 31 ianuarie 2013) aprobată, cu modificări, prin **L. nr. 214/2013** (M. Of. nr. 392 din 29 iunie 2013);

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

– **L. nr. 72/2013** privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligaţiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesionişti şi între aceştia şi autorităţi contractante (M. Of. nr. 182 din 2 aprilie 2013);
– **L. nr. 138/2014** pentru modificarea şi completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative conexe (M. Of. nr. 753 din 16 octombrie 2014);
După **a doua republicare** (M. Of. nr. 247 din 10 aprilie 2015), L. nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă a fost modificată prin:
– **O.U.G. nr. 1/2016** pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi a unor acte normative conexe (M. Of. nr. 85 din 4 februarie 2016);
– **Rectificarea** publicată în M. Of. nr. 234 din 30 martie 2016;
– **L. nr. 17/2017** privind aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi a unor acte normative conexe (M. Of. nr. 196 din 21 martie 2017);
– **L. nr. 310/2018** pentru modificarea şi completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi pentru modificarea şi completarea altor acte normative (M. Of. nr. 1.074 din 18 decembrie 2018);
– **Decizia Curţii Constituţionale nr. 874/2018** (M. Of. nr. 2 din 3 ianuarie 2019). A se vedea decizia redată în extras la art. 27.

TITLUL PRELIMINAR
Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă şi principiile fundamentale ale procesului civil

CAPITOLUL I
Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă

Art. 1. Obiectul şi scopul Codului de procedură civilă. (1) Codul de procedură civilă, denumit în continuare ***codul***, stabileşte regulile de competenţă şi de judecare a cauzelor civile, precum şi cele de executare a hotărârilor instanţelor şi a altor titluri executorii, în scopul înfăptuirii justiţiei în materie civilă.

(2) În înfăptuirea justiţiei, instanţele judecătoreşti îndeplinesc un serviciu de interes public, asigurând respectarea ordinii de drept, a libertăţilor fundamentale, a drepturilor şi intereselor legitime ale persoanelor fizice şi persoanelor juridice, aplicarea legii şi garantarea supremaţiei acesteia.

Art. 2. Aplicabilitatea generală a Codului de procedură civilă. (1) Dispoziţiile prezentului cod constituie procedura de drept comun în materie civilă.

(2) De asemenea, dispoziţiile prezentului cod se aplică şi în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziţii contrare. *[Regl. ant.: CPC 1865 – art. 721]*

Art. 3. Aplicarea prioritară a tratatelor internaţionale privitoare la drepturile omului. (1) În materiile reglementate de prezentul cod, dispoziţiile privind drepturile şi libertăţile persoanelor vor fi interpretate şi aplicate în concordanţă cu Constituţia, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, şi prezentul cod, au prioritate reglementările internaţionale, cu excepţia cazului în care prezentul cod conţine dispoziţii mai favorabile.

Legislaţie conexă: ♦ Constituţia României – art. 11, art. 20; ♦ C. civ. – art. 4.

Art. 4. Aplicarea prioritară a dreptului Uniunii Europene. În materiile reglementate de prezentul cod, normele obligatorii ale dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau de statutul părţilor.

Legislaţie conexă: ♦ TFUE – art. 288; ♦ Constituţia României – art. 148 alin. (2); ♦ C. civ. – art. 5.

Libris.ro Respect pentru oameni și cărți

CAPITOLUL II
Principiile fundamentale ale procesului civil

Art. 5. Îndatoriri privind primirea şi soluţionarea cererilor. (1) Judecătorii au îndatorirea să primească şi să soluţioneze orice cerere de competenţa instanţelor judecătoreşti, potrivit legii.

(2) Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă.

(3) În cazul în care o pricină nu poate fi soluţionată nici în baza legii, nici a uzanţelor, iar în lipsa acestora din urmă, nici în baza dispoziţiilor legale privitoare la situaţii asemănătoare, ea va trebui judecată în baza principiilor generale ale dreptului, având în vedere toate circumstanţele acesteia şi ţinând seama de cerinţele echităţii.

(4) Este interzis judecătorului să stabilească dispoziţii general obligatorii prin hotărârile pe care le pronunţă în cauzele ce îi sunt supuse judecăţii.

Legislaţie conexă: ♦ Constituţia României – art. 21 privind accesul liber la justiţie.

Art. 6. Dreptul la un proces echitabil, în termen optim şi previzibil. (1) Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în termen optim şi previzibil, de către o instanţă independentă, imparţială şi stabilită de lege. În acest scop, instanţa este datoare să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a judecăţii.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi în faza executării silite.

Legislaţie conexă: ♦ CEDO – art. 6; ♦ Constituţia României – art. 21 alin. (3); ♦ L. nr. 304/2004 privind organizarea judiciară: art. 10.

Art. 7. Legalitatea. (1) Procesul civil se desfăşoară în conformitate cu dispoziţiile legii.

(2) Judecătorul are îndatorirea de a asigura respectarea dispoziţiilor legii privind realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor părţilor din proces.

Legislaţie conexă: C. civ. – art. 1.

Art. 8. Egalitatea. În procesul civil părţilor le este garantată exercitarea drepturilor procesuale, în mod egal şi fără discriminări.

Legislaţie conexă: ♦ CEDO – art. 6 şi art. 14; ♦ Constituţia României – art. 16 - egalitatea în drepturi; ♦ L. nr. 304/2004 privind organizarea judiciară – art. 7.

Art. 9. Dreptul de dispoziţie al părţilor. (1) Procesul civil poate fi pornit la cererea celui interesat sau, în cazurile anume prevăzute de lege, la cererea altei persoane, organizaţii ori a unei autorităţi sau instituţii publice ori de interes public.

(2) Obiectul şi limitele procesului sunt stabilite prin cererile şi apărările părţilor.

(3) În condiţiile legii, partea poate, după caz, renunţa la judecarea cererii de chemare în judecată sau la însuşi dreptul pretins, poate recunoaşte pretenţiile părţii adverse, se poate învoi cu aceasta pentru a pune capăt, în tot sau în parte, procesului, poate renunţa la exercitarea căilor de atac ori la executarea unei hotărâri. De asemenea, partea poate dispune de drepturile sale în orice alt mod permis de lege.

Recurs în interesul legii. Prin decizia nr. 1/2015, M. Of. nr. 197 din 25 martie 2015, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul competent să judece recursul în interesul legii**, a admis recursul în interesul** legii formulat de Colegiul de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi, în consecinţă, stabileşte că:

În interpretarea şi aplicarea dispoziţiilor art. 50 alin. (2) şi 50[1] alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, instanţa de judecată învestită cu soluţionarea unei cereri în plata preţului de piaţă, întemeiată pe prevederile art. 50[1] alin. (1) din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, poate acorda reclamantului preţul actualizat plătit la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare în temeiul Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situaţiei juridice a unor imobile cu destinaţia de locuinţe, trecute în proprietatea statului, cu modificările ulterioare, în cazul în care constată ca fiind îndeplinite condiţiile prevăzute de dispoziţiile art. 50 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, ***numai dacă s-a formulat un capăt de cerere distinct în acest sens.***

Art. 10. Obligaţiile părţilor în desfăşurarea procesului. (1) Părţile au obligaţia să îndeplinească actele de procedură în condiţiile, ordinea şi termenele stabilite de lege sau de judecător, să-şi probeze pretenţiile şi apărările, să contribuie la desfăşurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

(2) Dacă o parte deţine un mijloc de probă, judecătorul poate, la cererea celeilalte părţi sau din oficiu, să dispună înfăţişarea acestuia, sub sancţiunea plăţii unei amenzi judiciare. *[Regl. ant.: CPC 1865 – art. 129 alin. (1)]*

Art. 11. Obligaţiile terţilor în desfăşurarea procesului. Orice persoană este obligată, în condiţiile legii, să sprijine realizarea justiţiei. Cel care, fără motiv legitim, se sustrage de la îndeplinirea acestei obligaţii poate fi constrâns să o execute sub sancţiunea plăţii unei amenzi judiciare şi, dacă este cazul, a unor daune-interese.

Art. 12. Buna-credinţă. (1) Drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credinţă, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege şi fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părţi.

(2) Partea care îşi exercită drepturile procesuale în mod abuziv răspunde pentru prejudiciile materiale şi morale cauzate. Ea va putea fi obligată, potrivit legii, şi la plata unei amenzi judiciare.

(3) De asemenea, partea care nu îşi îndeplineşte cu bună-credinţă obligaţiile procesuale răspunde potrivit alin. (2). *[Regl. ant.: CPC 1865 – art. 723]*